

Όταν έφυγαν τ' αγάλματα

μία εργασία του Μανώλη Λεγάκη – Α'2

Να επιλέξεις τρία από τα παρακάτω αποσπάσματα και να τα σχολιάσεις, καταγράφοντας αναλυτικά τις σκέψεις που σου δημιουργήθηκαν:

1)Σελ. 204 «Όταν ήμουν μικρή, νομίζω πως δε με πείραζε που είχα ενάμισι χέρι κι όχι δύο..... γοητευτικό βλέμμα» (σε συνδυασμό με σελ. 7-8 -προλογικό σημείωμα- «Κι ήταν η πρώτη φορά που.....για το διαφορετικό»)

Η μικρή Αγγελίνα, η ηρωίδα του βιβλίου μας, έχει μια αναπηρία στο χέρι. Για την ίδια δεν είναι μεγάλο πρόβλημα και έτσι δεν μπορεί να συνειδητοποιήσει τη διαφορετικότητά της. Όταν, όμως, βγαίνει για πρώτη φορά στο δρόμο για να παίξει, η σκληρότητα των παιδιών και η άσχημη συμπεριφορά τους την κάνουν να αισθανθεί για πρώτη φορά κατώτερη και διαφορετική. Η επιρροή των άλλων παιδιών την κάνει να αποκαλεί το χέρι της “καταραμένο” και να αντιμετωπίζει τον εαυτό της με λύπηση και οίκτο. Μόνο ένας φίλος, “διαφορετικός” κι αυτός, με μια αναπηρία στα μάτια, θα τη “νιώσει”, θα την “καταλάβει” και θα της συμπαρασταθεί. Οι δυο τους θα γίνουν τόσο αχώριστοι φίλοι, που ούτε ο θάνατος δε θα μπορέσει να τους χωρίσει. Ο Τίκο θα είναι για πάντα το στήριγμά της, η ελπίδα της και η παρηγοριά της. Η αναπηρία της τελικά θα είναι αυτό που θα την κάνει ξεχωριστή και ικανή να μη μένει μόνο στα εξωτερικά χαρακτηριστικά, αλλά να βλέπει τους άλλους και με τα μάτια της ψυχής.

Άραγε πόσες φορές έχουμε βάλει εμείς τον εαυτό μας στη θέση του άλλου; Πόσες φορές δεν έχουμε κρίνει κάποιον μόνο από την εξωτερική του εμφάνιση; Πόσες φορές έχουμε απορρίψει κάποιον μόνο και μόνο επειδή είναι λίγο “διαφορετικός”; Η απάντηση δυστυχώς είναι σκληρή! Συνήθως, οι άνθρωποι κρίνουν τους άλλους με βάση την εξωτερική τους εμφάνιση και τα όμοια προς αυτούς χαρακτηριστικά. Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις προς τους “διαφορετικούς” είναι δυστυχώς βαθιά ριζωμένα στις ανθρώπινες κοινωνίες. Εμείς, όμως, τα παιδιά θα πρέπει να ξεφύγουμε από αυτή την λανθασμένη και παράλογη οπτική. Όλοι οι άνθρωποι ανεξάρτητα από τα διάφορα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτισμικά τους χαρακτηριστικά, ανεξάρτητα από την εξωτερική τους εμφάνιση, ανεξάρτητα από την όποια ιδιομορφία τους, είναι άνθρωποι σαν κι εμάς. Έχουν ανάγκες, φόβους, χαρές, ανασφάλειες, θέλουν να ονειρευτούν, να ερωτευτούν, να ζήσουν! Μόνο αν βάλουμε τον εαυτό μας στη θέση του άλλου, ίσως μπορέσουμε να κατανοήσουμε πόσο σκληρό και άδικο είναι να είμαστε επικριτικοί με

ό,τι μας φαίνεται “διαφορετικό”. Ας μην χτίζουμε, λοιπόν, τείχη ανάμεσά μας, ας μην μολύνουμε τις ανθρώπινες σχέσεις, ας μην υποβιβάζουμε τον ίδιο τον άνθρωπο. Ας ενώσουμε τα χέρια μας, ας ενώσουμε τις καρδιές μας, τους στόχους μας, τα όνειρά μας και ας βαδίσουμε όλοι μαζί προς το μέλλον με γνώμονα την αγάπη, την κατανόηση και την αδελφοσύνη. Όλοι εμείς οι νέοι οφείλουμε να αφήσουμε πίσω μας τη σκληρότητα, την αδιαφορία και τον εγωισμό και να φτιάξουμε μια κοινωνία μακριά από τον ρατσισμό και τις διακρίσεις. Μόνο τότε πραγματικά θα αξίζουμε να λεγόμαστε όλοι μας “άνθρωποι”.

2)Σελ. 207 «Να μου προσέχετε... τον φόβο κατάματα»

“Να μου προσέχετε τον Τίκο” ψιθύρισε η Αγγελίνα με πόνο στα μάτια. Ο Τίκο όμως δεν ήταν πια εκεί. Είχε χαθεί. Την άκουγε όμως! Ήταν πάντα ο φίλος της, ο μόνος που την “καταλάβαινε”, ο μόνος που την αποδεχόταν χωρίς αμφιβολίες. Η φιλία τους ήταν πάντα ξεχωριστή και μοναδική. Τίποτα δε θα μπορούσε να τους χωρίσει. Ούτε κι ο ίδιος ο θάνατος. Ήξερε πως πάντα θα την αγαπάει. Ήξερε πως η φιλία τους κατάφερε να ξεπεράσει τεράστιες δυσκολίες και να βγει νικήτρια. Μια φιλία αγνή, γεμάτη με τις μυρωδιές του ομορφότερου τριαντάφυλλου. Δυο παιδιά που ήταν πλασμένα να είναι μαζί. Θα του μιλούσε μέσα από τα αγαπημένα της αγάλματα. Κι αν δεν είχαν ποτέ γνωριστεί;

Πώς θα ήταν άραγε η ζωή χωρίς έναν φίλο, χωρίς έναν άνθρωπο να περπατάς μαζί στα δύσκολα μονοπάτια της ζωής, χωρίς να έχεις κάποιον να μοιραστείς τις υπέροχες χαρές της, χωρίς να μπορείς να του χαρίσεις απλόχερα την αγάπη σου; Κι όλα αυτά χωρίς να περιμένεις ανταπόκριση. Κανένας άνθρωπος τελικά δεν είναι πλασμένος για να είναι μόνος. Ίσως χωρίς τους άλλους η ζωή να μην έχει κανένα νόημα. Χειρότερος εχθρός του ανθρώπου ήταν άλλωστε πάντα η μοναξιά!

3)Σελ.198-9 «Κι ήταν εκείνα τα λόγια αλλόκοτα..... Μαζί με τα αγάλματά τους»

“Κι ο εχθρός κατάλαβε πως εκείνη τη χώρα δε θα μπορούσε να την κατακτήσει. Δεν μπορούσε να εξουσιάσει τη γη, τον αέρα, τη θάλασσα, τον ήλιο. Δεν μπορούσε να εξουσιάσει τους ανθρώπους που ήταν καμωμένοι από αέρα που έτρεχε ελεύθερος”.

Πολλές είναι οι σκέψεις και τα ξεχωριστά συναισθήματα που γεννιούνται μέσα μου, διαβάζοντας αυτό το απόσπασμα. Πρώτα από όλα σκέφτομαι πως ο πολιτισμός μας μέσα και από τα μοναδικά αγάλματα που δημιούργησε, αποπνέει φως και ελευθερία. Η ελεύθερη σκέψη των προγόνων μας, η φαντασία, η ζωντάνια, το πνεύμα είναι πάντα μπροστά μας. Όπως λέει και η ηρωίδα μας, τα αγάλματα μιλούν, κλαίνε, τραγουδάνε. Είναι τόσο “ζωντανά” που δεν ανήκουν μόνο σε εμάς, αλλά σε όλο τον κόσμο. “Και όσα αγάλματα είχαν κεφάλι χαμογέλασαν με ένα όμορφο μισοειρωνικό χαμόγελο”... Τα αγάλματα νιώθουν, καταλαβαίνουν, πονάνε, είναι η δύναμη μας και ταυτόχρονα η ελπίδα μας. “Ο εχθρός παραδέχτηκε την ήττα του και έφυγε νικημένος”.

Ο πολιτισμός μας είναι ό,τι πιο πολύτιμο έχουμε. Θα πρέπει, λοιπόν, να τον γνωρίσουμε για να τον εκτιμήσουμε και να τον προστατεύσουμε. Χωρίς τον πολιτισμό μας είμαστε σαν ένα δέντρο δίχως ρίζες, που στον πρώτο δυνατό άνεμο θα πέσει. Όλοι, λοιπόν, εμείς οι νεότεροι που θέλουμε να γνωρίσουμε τον κόσμο και να κάνουμε πραγματικότητα τα όνειρά μας, θα πρέπει να ξεκινήσουμε το “ταξίδι” από τον τόπο μας, από την κληρονομιά μας και αφού γνωρίσουμε τον πολιτισμό μας και τον αγαπήσουμε, σίγουρα θα τον βρούμε μέσα μας, γιατί τον έχουμε μέσα μας.

Να, λοιπόν, που μια βόλτα σε κάποιο μουσείο που πριν μας φαινόταν ίσως αδιάφορη, μετά την ανάγνωση του βιβλίου παίρνει άλλο χρώμα... Τα μνημεία έχουν πια φωνή και τα αγάλματα χαμογελούν. Μας λένε να είμαστε ελεύθερα πνεύματα, να αμφισβητούμε αλλά και να παλεύουμε για το καλύτερο, να μην εγκαταλείπουμε εύκολα κι αν κάτι πάει στραβά, να μην απογοητευόμαστε. Μας λένε πως αυτά παρέμειναν ζωντανά μέσα στους αιώνες, για να βρεθούν σήμερα μπροστά μας, να μας δώσουν λίγο από το φως τους. Να μας δώσουν ελπίδα και να μας διδάξουν πως αν δουλέψουμε όλοι μαζί, τότε τίποτα δεν είναι ακατόρθωτο. Όλος ο κόσμος σήμερα υποκλίνεται μπροστά τους. Κι εμείς, σαν πιο τυχεροί, θα πρέπει όχι μόνο να κλείσουμε στην καρδιά μας την απaráμιλλη ζεστασιά της ματιάς τους, αλλά κυρίως να αφήσουμε τη μαγεία τους να κατακλύσει τη ζωή μας και κυρίως να μας διδάξει και να μας καθοδηγήσει, πώς μπορούμε να γίνουμε καλύτεροι ως άνθρωποι, αλλά και ως οργανωμένη κοινωνία!

